

Početna Stranica > ... > Pretraživanje Pravnih Stručnjaka > Vrste Pravnih Struka > Slovakia

Vrste pravnih struka

Sadržaj omogućio

Slovačka

Slovačka

Ova stranica sadržava pregled pravne struke u Slovačkoj.

Pravne struke - uvod

Tužitelji

Organizacija

Javno tužiteljstvo Slovačke Republike neovisno je državno tijelo koje vodi glavni javni tužitelj. U okviru svojih ovlasti javno tužiteljstvo štiti prava i zakonom zaštićene interese pojedinaca, pravnih subjekata i države.

Za rad javnog tužiteljstva Slovačke Republike predviđeno je posebno poglavlje državnog proračuna.

Status i uloga javnog tužiteljstva i glavnog javnog tužitelja utvrđeni su Ustavom Slovačke Republike (članak 149.) i Zakonom o javnom tužiteljstvu br. 153/2001, kojim su utvrđene i ovlasti glavnog javnog tužitelja i ostalih tužitelja. Tim su zakonom uređeni i organizacija i upravljački ustroj javnog tužiteljstva. Status, prava i odgovornosti tužitelja utvrđeni su u Zakonu o tužiteljima i tužiteljima pripravnicima br. 154/2001.

Hijerarhijska struktura

S obzirom na njegovu ulogu u očuvanju zakona, nužna je hijerarhijska struktura **javnog tužiteljstva**. Na taj se način osigurava ujednačena provedba zakona i propisa opće primjene i kaznene politike.

U javnom tužiteljstvu postoji hijerarhija tužitelja na čijem je vrhu glavni javni tužitelj.

Ovlasti

Ovlasti javnog tužiteljstva uključuju:

- kazneni progon osoba osumnjičenih za kaznena djela te praćenje poštovanja zakona prije početka kaznenog progona u skladu s mjerodavnim pravom te tijekom prethodnog postupka;
- osiguravanje da su osobe koje su lišene slobode ili im je sloboda ograničena odlukom suda ili nekog drugog ovlaštenog državnog tijela pritvorene na mjestima i pod uvjetima koji su u skladu sa zakonom;
- izvršavanje ovlasti u sudskih postupcima;
- zastupanje države u sudskim postupcima, u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom;
- nadzor poštovanja zakona u javnim upravnim tijelima, u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom;
- izvršavanje svojih ovlasti u području međunarodne suradnje u mjeri u kojoj je to određeno mjerodavnim zakonodavstvom, međunarodnim ugovorima koji su stupili na snagu u skladu sa zakonima i pravno obvezujućim aktima Europske unije;
- sudjelovanje u sastavljanju i provedbi mjera za sprječavanje kršenja zakona i propisa opće primjene;
- pridonošenje uklanjanju uzroka kriminalnih aktivnosti i okolnosti koje ih potiču te prevenciji i suzbijanju kriminala;
- sudjelovanje u pripremi zakonodavstva (uloga u zakonodavnom postupku);
- izvršavanje drugih zadaća predviđenih posebnim zakonima, aktima ili međunarodnim ugovorima koji su stupili na snagu u skladu sa zakonima.

Dužnosti

Glavni javni tužitelj i drugi tužitelji izvršavaju dužnosti u okviru nadležnosti javnog tužiteljstva te se koriste svim dostupnim zakonskim sredstvima pri izvršavanju dužnosti i obveza. Dužni su:

- provoditi Ustav Slovačke Republike (po znanju i savjesti), ustavne i druge zakone, međunarodne ugovore koji su stupili na snagu u skladu sa zakonom te druge propise opće primjene;
- poštovati i štiti ljudsko dostojanstvo i temeljna ljudska prava i slobode te se suzdržati od svih oblika diskriminacije;
- štiti javni interes te
- postupati proaktivno, pošteno, nepristrano i pravovremeno.

Hijerarhija

Organizacijski sustav javnog tužiteljstva Slovačke Republike obuhvaća sljedeća tijela:

Ured glavnog javnog tužitelja najviše je tijelo u sustavu tužiteljstva. Ured glavnog javnog tužitelja čine:

- ured posebnog tužitelja koji je osnovan radi otkrivanja i progona slučajeva korupcije i organiziranog kriminala;
- uredi regionalnog tužitelja (8), koji su nadređeni uredima okružnog tužitelja u njihovim regijama te
- uredi okružnog tužitelja (55).

Sjedište Ureda glavnog javnog tužitelja nalazi se u Bratislavi.

Sjedišta i područja nadležnosti povezanih ureda tužitelja podudaraju se sa sjedištima i područjima nadležnosti mjerodavnih sudova. Međutim, sjedišta i područne nadležnosti ne podudaraju se s administrativnom teritorijalnom podjelom zemlje.

Tužitelji izvršavaju svoje dužnosti u okviru radnog odnosa u javnoj službi, koji je zasnovan s njihovim imenovanjem. Glavni javni tužitelj imenuje tužitelje na položaj tužitelja na neodređeno vrijeme. Tužitelji polažu prisegu prilikom preuzimanja dužnosti.

Kvalifikacije

Tužitelji moraju biti slovački državljani i ispunjavati sljedeće uvjete :

- imati najmanje 25 godina na datum imenovanja;
- posjedovati diplomu magistra prava s pravnog fakulteta sveučilišta u Slovačkoj Republici ili priznatu svjedodžbu koju je izdalo strano sveučilište i kojom se potvrđuje diploma magistra prava; ako tužitelj prvo stekne diplomu prvostupnika, a zatim magistra, obje diplome moraju biti stečene u području prava;
- imati punu pravnu sposobnost i biti zdravstveno sposobni za obavljanje zadaća tužitelja;
- podastrijeti potvrdu o nekažnjavanju te jamstva o prikladnosti za obavljanje dužnosti;
- savršeno vladati slovačkim jezikom;
- imati stalno boravište u Slovačkoj;
- ne smiju biti članovi neke političke stranke ili pokreta;
- položiti ispit za tužitelje;
- uspješno proći selekcijski postupak, osim ako je zakonom propisano drukčije;
- dati pisani pristanak za imenovanje na dužnost tužitelja u određenom uredu tužitelja.

Samo se tužitelj pripravnik može prijaviti na ispit za tužitelje. Mjesta za tužitelje pripravnike popunjavaju se na temelju selekcijskog ispita.

U skladu sa zakonom i ispiti za sudske vještake, pravosudni ispiti te ispiti za javne bilježnike priznaju se kao ispiti za tužitelje.

Promaknuće na položaj glavnog tužitelja ili neki viši položaj u uredu tužitelja moguće je samo na temelju selekcijskog postupka i nakon savjetovanja s Vijećem tužitelja.

Privremeno upućivanje tužitelja na rad u neki drugi ured tužitelja ovisi o njegovom pristanku. Bez tog pristanka, tužitelji mogu biti privremeno upućeni na rad u drugi ured tužitelja u trajanju od najviše 60 radnih dana u

kalendarskoj godini, ako je to potrebno radi urednog obavljanja zadaća predmetnog ureda tužitelja.

Tužitelji se mogu premještati u druge urede tužitelja samo ako pristanu na premještaj, zatraže premještaj ili se premješčaju zbog disciplinskih razloga.

Glavni javni tužitelj može suspendirati tužitelja koji se kazneno progoni zbog namjernog kaznenog djela ili kaznenog djela počinjenog iz nemara u obavljanju tužiteljske dužnosti ili se protiv njega vodi disciplinski postupak koji bi za posljedicu mogao imati uklanjanje s dužnosti tužitelja.

Radni odnos u javnoj službi tužitelja može se prekinuti samo na temelju razloga definiranih zakonom.

Uloge i dužnosti

Tužitelj nadzire poštovanje zakona prije početka kaznenog progona te tijekom prethodnog postupka. U provođenju svojih nadzornih dužnosti tužitelji su ovlašteni:

- izdavati obvezujuće upute policijskim snagama, prije početka kaznenog postupka i tijekom istrage i skraćenog istražnog postupka za kaznena djela, te određivati rokove za obradu predmeta; sve upute moraju biti uključene u odgovarajući spis predmeta;
- tražiti spise, dokumente, materijale i izvješća o statusu policijske istrage nakon pokretanja istrage kako bi se utvrdilo je li policija istragu pokrenula bez odgode i postupa li primjereno;
- sudjelovati u policijskim aktivnostima, provoditi pojedine istražne radnje ili voditi cjelokupnu istragu ili skraćeni istražni postupak te izdavati odluke povezane sa svim predmetima; tužitelj pritom mora postupati u skladu sa zakonom; pritužbe na odluke tužitelja mogu se podnositi na isti način kao pritužbe na policijske odluke;
- vratiti predmet policiji uz upute za dopunu istrage ili skraćenog istražnog postupka uz određivanje roka; tužitelj obavješćuje osumnjičenika i oštećenika o tome da je predmet vraćen policiji;
- ukinuti nezakonite ili neopravdane odluke policije umjesto kojih donosi vlastite odluke; tužitelj može odlučiti prekinuti kazneni progon ili prebaciti predmet drugdje u roku od 30 dana ako zamijeni odluku policije vlastitom odlukom koja se ne temelji na pritužbi uključene stranke; pritužba se može podnijeti na odluku tužitelja i na odluku policije; tužitelj također može izdati obvezujuće upute za pokretanje istrage i skraćenog istražnog postupka.
- oduzeti predmet policijskom službeniku i poduzeti radnje kako bi ga prebacio na drugog policijskog službenika ili više njih;
- poduzeti radnje kako bi se osiguralo da istragu ili skraćeni istražni postupak za kazneno djelo koje je počinio pripadnik oružanih snaga sigurnosti provodi policijski istražitelj; prije poduzimanja takvih radnji, tužitelji traže mišljenje voditelja Ureda inspekcijske službe; kod istraga ili skraćenih istražnih postupaka za kazneno djelo koje su počinili carinski službenici, tužitelji mogu postupiti na sličan način.

Samo je tužitelj ovlašten za:

- podizanje optužnice;
- sklapanje dogovora s okrivljenikom u vezi s krivnjom ili kaznom te podnošenje prijedloga sudu za odobrenje takvog dogovora;
- obustavu kaznenog progona;
- prekid ili privremeni prekid kaznenog progona;
- odobravanje mirenja ili predraspravne nagodbe i prekid kaznenog progona;
- izdavanje naloga za zapljenu imovine okrivljenika te određivanje imovine koja ne podliježe zapljenu ili poništenje zapljene;
- osiguranje potraživanja oštećenika, njegovo djelomično ili potpuno poništenje ili isključivanje neke stavke iz tog potraživanja;
- izdavanje naloga za ekshumaciju posmrtnih ostataka;
- traženje suglasnosti za pokretanje kaznenog progona, ili stavljanje u pritvor osobe u predmetu za koji je potrebna suglasnost, od Nacionalnog vijeća Slovačke Republike, Sudbenog vijeća Slovačke Republike, Ustavnog suda ili Europskog parlamenta;
- traženje sudskog naloga za stavljanje tuženika u pritvor ili produženje pritvora;
- traženje naloga za povratak tuženika iz inozemstva;
- vođenje preliminarne istrage u ekstradikcijskom postupku, osim ako je zakonom predviđeno drukčije;
- na temelju zahtjeva nadležnog inozemnog tijela, traženje sudskog naloga za privremenu zapljenu imovine

osobe protiv koje se kazneni progon vodi u inozemstvu, ili dijela njezine imovine koji se nalazi na državnom području Slovačke Republike.

U izvršavanju svojih ovlasti nadzora poštovanja zakona u objektima pritvora osoba koje su lišene slobode ili im je sloboda ograničena, tužitelji moraju osigurati da su takve osobe pritvorene u takvim mjestima samo na temelju sudske odluke ili odluke drugog ovlaštenog državnog tijela te da se na tim mjestima poštuju zakoni i drugi akti opće primjene.

U građanskim postupcima tužitelj je ovlašten za:

1. traženje pokretanja građanskog postupka radi:

- određivanja zaštitne mjere rehabilitacije osobe u dobi od 12 do 14 godina ako su počinili kazneno djelo kažnjivo doživotnom kaznom zatvora u skladu s Kaznenim zakonom;
- proglašenja štrajka ili otpuštanja zaposlenih nezakonitim;
- proglašenja prijenosa državne imovine nevažećim u skladu sa Zakonom o dokazivanju porijekla imovine u slučaju privatizacije, Zakonom o uvjetima za prijenos državne imovine na druge osobe ili Zakonom o upravljanju državnom imovinom;
- preispitivanja zakonitosti odluke upravnog tijela u predmetima u kojima nije prihvaćen prigovor tužitelja;
- ukidanja nezakonite odluke općinskih vlasti ako je same nisu ukinule na temelju prigovora tužitelja;

2. sudjelovanja u svim građanskim izvanparničnim postupcima osim postupka razvoda. Ako se postupak razvoda spaja s postupkom kojim se utvrđuju odnosi bračnih drugova s malodobnom djecom nakon razvoda, tužitelji mogu sudjelovati u tom dijelu postupka.

3. U građanskim parničnim postupcima tužitelji mogu:

1. pokrenuti postupak u slučajevima kada država zahtijeva povrat iznosa stečenog bez osnove, kada se traži utvrđivanje vlasništva, kada su povrijeđene odredbe zakona opće primjene ili kada je to predviđeno posebnim zakonom;
2. sudjelovati u otvorenom postupku u slučajevima kada je država, pravna osoba koju je osnovala država, državno poduzeće, pravna osoba u kojoj država ima vlasnički udio, općinsko tijelo ili viša teritorijalna jedinica jedna od stranaka u postupku, odnosno u slučajevima koji se odnose na odgovornost za štetu prouzročenu izvršavanjem javnih ovlasti.

U izvršavanju nadzora poštovanja zakona i drugih propisa opće primjene u javnim upravnim tijelima tužitelj je ovlašten za preispitivanje zakonitosti:

- propisa opće primjene koje donose javna upravna tijela;
- internih administrativnih pravila koja donose javna upravna tijela radi osiguranja ispunjavanja javnih upravnih zadaća;
- odluka donesenih u pojedinačnim predmetima u području javne uprave;
- postupaka javnih upravnih tijela pri donošenju pravila i odluka u području javne uprave.

Suci

Organizacija

Sudsko osoblje

1. [Glavni administrator-pomoćnik](#) (382 Kb)
2. [Tajnik suda](#) (295 Kb)
3. [Viši sudski dužnosnik](#) (460 Kb)
4. [Pomoćnik suca Vrhovnog suda](#) (291 Kb)

Odvjetnici

Pravne baze podataka

Dodatne informacije dostupne su na [internetskim stranicama](#) slovačke odvjetničke komore.

Pravnici / pravni savjetnici

Pravne baze podataka

Dodatne informacije dostupne su na [internetskim stranicama](#) slovačkog Centra za pravnu pomoć.

Javni bilježnici

Javni bilježnici u Slovačkoj Republici moraju posjedovati diplomu pravnog fakulteta.

Javni bilježnici djeluju u okviru preventivnog pravosuđa te izdaju ovjerene javne isprave.

Rad javnih bilježnika nadzire Ministarstvo pravosuđa.

Obvezno je njihovo članstvo u slovačkoj javnobilježničkoj komori.

Pravne baze podataka

[Internetske stranice](#) javnobilježničke komore predviđene su samo za intranetsku podršku javnim bilježnicima. Pristup stranicama besplatan je, ali je pretraživanje informacija ograničeno.

U bazi podataka dostupni su:

- javni registri
- popis javnih bilježnika (podaci za kontakt, jezici kojima vladaju, radno vrijeme)
- zakonodavstvo.

■ Posljednji put ažurirano: 16/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.